

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS TANÁCS 2006/32/EK IRÁNYELVE

(2006. április 5.)

az energia-végfelhasználás hatékonyságáról és az energetikai szolgáltatásokról, valamint a 93/76/EKG tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről

(EGT vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárásnak megfelelően ⁽³⁾,

mivel:

- (1) A Közösségben szükség van az energia-végfelhasználás hatékonyságának javítására, az energia iránti kereslet szabályozására, valamint a megújuló forrásokon alapuló energiatermelés elősegítésére, mivel viszonylag korlátozottak a lehetőségek az energiaellátás és -elosztás feltételeinek más módon történő rövid és középtávú befolyásolására, akár új kapacitások létesítése, akár az átvitel és az elosztás javítása révén. Ezen irányelv ezért az ellátás biztonságának javításához járul hozzá.
- (2) A energia-végfelhasználás nagyobb hatékonysága hozzájárul majd a primerenergia-fogyasztás, a CO₂ és más üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez, és ezáltal a veszélyes éghajlatváltozás megakadályozásához is. Ezen kibocsátások mértéke folyamatosan

nő, és ezáltal egyre nehezebbé válik a kiotói kötelezettségvállalások teljesítése. Az energiaszektorhoz kötődő emberi tevékenységek a Közösség üvegházhatást okozó gázkibocsátásának mintegy 78 %-át teszik ki. Az 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozatban ⁽⁴⁾ meghatározott hatodik közösségi környezetvédelmi cselekvési program szerint további csökkentések szükségesek az Egyesült Nemzetek éghajlat-változási keretegyezménye azon hosszú távú célkitűzésének eléréséhez, amely arra irányul, hogy az üvegházhatást okozó gázok légköri koncentrációja olyan szinten stabilizálódjon, ami megakadályozza az éghajlati rendszer veszélyes antropogén eredetű zavarait. Ezért konkrét politikákra és intézkedésekre van szükség.

- (3) A megnövelt energiahatékonyság lehetővé teszi a költséghatékony energia-megtakarításokban rejlő lehetőségek gazdaságos kiaknázását. Az energiahatékonyság javítására irányuló intézkedések elérhetővé tennék ezeket az energia-megtakarításokat, és ezáltal hozzájárulhatnának a Közösség energia-behozattól való függőségének csökkentéséhez. Ezen felül a nagyobb energiahatékonyságú technológiák felé való elmozdulás fokozhatja a Közösségeknek a lisszaboni stratégiában hangsúlyozott innovatív szellemét és versenyképességét.
- (4) Az európai éghajlat-változási program első szakaszának végrehajtásáról szóló bizottsági közlemény a közösségi szinten meghozandó, éghajlatváltozással kapcsolatos elsődleges fontosságú intézkedések között említette az energiahatalas szabályozásáról szóló irányelvet.
- (5) Ezen irányelv összhangban áll a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁵⁾, valamint a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽⁶⁾, amelyek lehetőséget nyújtanak az energiahatékonyságnak és a keresletoldali szabályozásnak az új energiaellátás alternatíváiként, illetve környezetvédelmi célokra történő felhasználására, lehetővé téve a tagállamok hatóságai számára többek között azt, hogy új kapacitások létesítésére versenytárgyalási eljárást írjanak ki, illetve energiahatékonysági és keresletoldali intézkedéseket – beleértve az ún. „fehér bizonyítványokat” – válasszanak.

⁽¹⁾ HL C 120., 2005.5.20., 115. o.

⁽²⁾ HL C 318., 2004.12.22., 19. o.

⁽³⁾ Az Európai Parlament 2005. június 7-i véleménye (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé), a Tanács 2005. szeptember 23-i közös állásfoglalása (HL C 275. E, 2005.11.8., 19. o.) és az Európai Parlament 2005. december 13-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé). A Tanács 2006. március 14-i határozata.

⁽⁴⁾ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 176., 2003.7.15., 37. o. A 2004/85/EK tanácsi irányelvvel (HL L 236., 2004.7.7., 10. o.) módosított irányelv.

⁽⁶⁾ HL L 176., 2003.7.15., 57. o.

- (6) Ez az irányelv nem érinti a 2003/54/EK irányelv 3. cikkét, amely előírja, hogy a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy minden háztartási fogyasztó, valamint amennyiben a tagállamok szükségesnek tartják, a kisvállalkozások is egyetemes szolgáltatásban részesüljenek, azaz a tagállam területén belül joguk legyen a meghatározott minőségű villamos energiával való ellátásra, méltányos, könnyen és tisztán összehasonlítható, átlátható árakon.
- (7) Ennek az irányelvnek ezért nem csak az energetikai szolgáltatások kínálati oldalának további támogatása a célja, hanem a keresleti oldal erősebb ösztönzőinek megteremtése is. A közszektornak valamennyi tagállamban jó példát kell mutatnia az energiát használó berendezésekre, az energetikai szolgáltatásokra, valamint az egyéb energiahatékonysági intézkedésekre vonatkozólag a beruházások, a fenntartás, illetve az egyéb költségek tekintetében. A közszektort ezért arra kell ösztönözni, hogy az energiahatékonyság javítására vonatkozó megfontolásokat építse be beruházásaiba, értékcsökkenési leírásaiba és működési költségvetéseibe. A közszektornak ezenkívül törekednie kell az energiahatékonysági kritériumok közbeszerzési eljárások keretében történő felhasználására, amely gyakorlatot a vízügyi, energiaipari, közlekedési és postai ágazatban működő ajánlatkérők beszerzési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/17/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ és az építési beruházásra, az árubeszerzésre és a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 2004. március 31-i 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁾ teszi lehetővé, és amely gyakorlatot az Európai Bíróság a 2002. szeptember 17-i C-513/99 ⁽³⁾ ügyben hozott ítélete megerősített. Tekintettel a tagállamok közigazgatási struktúráinak változatosságára, a közszektor által hozandó különböző típusú intézkedéseket az azoknak megfelelő nemzeti, regionális és/vagy helyi szinten kell meghozni.
- (8) Az állami szektor sokféle módon tudja betölteni példamutató szerepét: a III. és VI. mellékletben felsorolt alkalmazandó intézkedések mellett az állami szektor kezdeményezhet például energiahatékonysági kísérleti projekteket és ösztönözheti az alkalmazottak energiahatékony magatartását. A kívánatos multiplikátor hatás elérése érdekében számos ilyen fellépésről kell hatékony tájékoztatást nyújtania az egyes polgároknak és/vagy a vállalatoknak, miközben hangsúlyoznia kell a költségmegtakarításokat.
- (9) A villamos energia, a földgáz, a szén és a lignit, a fűtés, sőt néhány esetben a távfűtés és -hűtés kiskereskedelmi piacának a végső fogyasztók számára történt liberalizációja szinte kizárólag jobb hatékonysághoz és alacsonyabb költségekhez vezetett az energiatermelés, -átalakítás és -elosztás terén. Ez a liberalizáció nem vezetett jelentős mértékű versenyhez a termékek és a szolgáltatások szintjén, ami a keresleti oldalon az energiahatékonyság növekedését eredményezhette volna.
- (10) Az Európai Közösségen belüli energiahatékonyságról szóló, 1998. december 7-i állásfoglalásában ⁽⁴⁾ a Tanács jóváhagyta a Közösség egészére vonatkozó azon célkitűzést, amely a végső fogyasztás energiaigényességének 2010-ig évente további egy százalékponttal történő javítására irányul.
- (11) A tagállamoknak ezért nemzeti céllelőirányzatokat kell elfogadniuk az energia-végfelhasználás hatékonyságának előmozdítása és az energetikai szolgáltatások piaca további növekedésének és életképességének biztosítása érdekében, ezáltal is hozzájárulva a lisszaboni stratégia végrehajtásához. Az energia-végfelhasználás hatékonyságának előmozdítását célzó nemzeti céllelőirányzatok elfogadása hatékony szinergiát valósít meg olyan egyéb közösségi jogszabályokkal, amelyek alkalmazásuk esetén hozzájárulnak e nemzeti céllelőirányzatok eléréséhez.
- (12) Ezen irányelv megköveteli, hogy a tagállamok intézkedéseket tegyenek, és az irányelv célkitűzéseinek teljesítése ezen intézkedéseknek az energia végső fogyasztóira gyakorolt hatásától függ. A tagállamok által tett intézkedések végső eredménye sok olyan külső tényezőtől függ, amelyek a fogyasztók magatartását az energiafelhasználás, valamint az energiatakarékos módszerek alkalmazására és energiatakarékos készülékek használatára való hajlandóságuk vonatkozásában befolyásolják. Ezért, még ha a tagállamok kötelezettséget is vállaltak a célkitűzés elérése érdekében erőfeszítések megtételére, a nemzeti energiamegtakarítási célkitűzés jellegét tekintve csak céllelőirányzat, és a 9 %-os célérték elérése tekintetében nem tartalmaz a tagállamokra nézve jogi úton kikényszeríthető kötelezettséget.
- (13) Emlékeztet arra, hogy a nemzeti céllelőirányzatuk elérése céljából a tagállamok 9 %-nál nagyobb célt is kitűzhetnek saját maguknak.
- (14) Az energiahatékonyság növelésére kedvező hatást fog gyakorolni az információk, a tapasztalatok és a legjobb gyakorlat minden szinten végrehajtott cseréje, beleértve különösen az állami szektort. A tagállamoknak ezért fel kell sorolniuk az ezen irányelv összefüggésében hozott intézkedéseket és a lehető legnagyobb mértékben felül kell vizsgálniuk a hatásukat az energiahatékonysági cselekvési tervekben.
- (15) Az energiahatékonyságnak a technológiai, magatartásbeli és/vagy gazdasági változásokon alapuló megvalósítására törekvés során el kell kerülni a jelentős negatív környezeti hatásokat, és figyelembe kell venni a társadalmi prioritásokat.

⁽¹⁾ HL L 134., 2004.4.30., 1. o. A legutóbb a 2083/2005/EK bizottsági rendelettel (HL L 333., 2005.12.20., 28. o.) módosított irányelv.

⁽²⁾ HL L 134., 2004.4.30., 114. o. A legutóbb a 2083/2005/EK rendelettel módosított irányelv.

⁽³⁾ C-513/99: Concordia Bus Finland Oy Ab, korábban Stagecoach Finland Oy Ab v Helsingin kaupunki and HKL-Bussiliikenne (2002 EBHT I-7213).

⁽⁴⁾ HL C 394., 1998.12.17., 1. o.

- (16) A kínálati oldal finanszírozásának és a keresleti oldal költségeinek fontos szerepet kell játszania az energetikai szolgáltatásokban. Az energiahatékonysági programok és más energiahatékonyságot fejlesztő intézkedések végrehajtásának támogatására és az energetikai szolgáltatások piacának fejlesztésére szolgáló alapok létrehozása megfelelő eszköz lehet az ilyen piacokon történő diszkriminációmentes vállalkozásindítási támogatás nyújtására.
- (17) A jobb energia-végfelhasználási hatékonyság elérhető az energetikai szolgáltatások hozzáférhetőségének növelése, és az irántuk való kereslet fokozása révén, valamint egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések útján.
- (18) Az energia-megtakarítási potenciálnak a piac azon szegmenseiben – például a háztartások területén – történő kiaknázása érdekében, ahol az energiaauditok általában kereskedelmi forgalomban nem hozzáférhetők, a tagállamoknak biztosítaniuk kell az energiaauditok hozzáférhetőségét.
- (19) A Tanács 2000. december 5-i következtetéseiben az energetikai szolgáltatásoknak egy közösségi stratégia kidolgozásán keresztül történő előmozdítását az energiahatékonyság javítását célzó, kiemelt jelentőségű cselekvési területként jelölte meg.
- (20) Az energiaelosztók, az elosztói rendszerüzemeltetők és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások javíthatják az energiahatékonyságot a Közösségben, ha olyan energetikai szolgáltatásokat értékesítenek, amelyekhez hozzátartozik a hatékony végfelhasználás, például a beltéri hőkomfort, a háztartási melegvíz, a hűtés, termékek előállítása, a világítás és a hajtóerő. Az energiaelosztók, az elosztói rendszerüzemeltetők és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások számára a profitmaximalizálás így szorosabban kötődik majd az energetikai szolgáltatásoknak a lehető legtöbb fogyasztó részére történő értékesítéséhez, mint ahhoz, hogy minden fogyasztónak a lehető legtöbb energiát adják el. A tagállamoknak törekedniük kell az ezen a téren zajló verseny torzulásainak elkerülésére annak érdekében, hogy azonos feltételek biztosítsanak valamennyi energetikai szolgáltató számára; azonban ezt a feladatot átruházhatják a nemzeti szabályozó hatóságra.
- (21) Az energetikai szektor piaci szereplőinek nemzeti szervezeti felépítését teljes mértékben figyelembe véve, valamint az energetikai szolgáltatások és az ezen irányelvben előírt, energiahatékonyságot javító intézkedések végrehajtásának támogatása érdekében a tagállamok választhatják azt a lehetőséget, hogy vagy az energiaelosztók, vagy az elosztói rendszerüzemeltetők, vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások, vagy adott esetben e piaci szereplők két vagy valamennyi tagja számára kötelezővé teszik az említett szolgáltatások nyújtását, illetve az említett intézkedésekben való részvételt.
- (22) A harmadik felekkel kötött finanszírozási megállapodásokat, mint innovatív gyakorlatot, ösztönözni kell. E megállapodásokban a kedvezményezett elkerüli a beruházási költségeket azáltal, hogy a harmadik fél beruházásának eredményeképpen megvalósuló energia-megtakarítás pénzügyi értékének egy részét a harmadik fél beruházásának és a kamatköltségeknek a visszafizetésére használja.
- (23) Annak érdekében, hogy a hálózatos energiák díjszabásai és egyéb szabályozásai jobban elősegítsék a hatékony energia-végfelhasználást, a nagyobb energiafogyasztásra való, nem igazolható ösztönzőket meg kell szüntetni.
- (24) Az energetikai szolgáltatások piacának támogatását sokféle eszközzel el lehet érni, beleértve a nem pénzügyi eszközöket is.
- (25) Az energia-megtakarítási cél elérése érdekében hatályba léptetett energetikai szolgáltatásokat, energiahatékonyságot javító programokat és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseket az érdekelt felek és a tagállamok által kijelölt közintézmények közötti önkéntes megállapodások révén lehet támogatni és/vagy megvalósítani.
- (26) Azon önkéntes megállapodásoknak, amelyekre ez az irányelv kiterjed, átláthatónak kell lenniük és adott esetben legalább a következő kérdésekről kell információkat tartalmazniuk: mennyiségileg meghatározott és szakaszokra bontott célok, monitoring és jelentéstétel.
- (27) A motorüzemanyag- és a közlekedési ágazatnak fontos szerepet kell játszaniuk az energiahatékonyság és az energia-megtakarítás terén.
- (28) Az energiahatékonyságot javító intézkedések meghatározásakor figyelembe kell venni a költséghatékony technológiai újítások – például az elektronikus mérés – elterjedt használata révén elért hatékonyságnövekedést. Ezen irányelv összefüggésében a versenyképes árú egyéni fogyasztásmérőkhöz hozzáértendők a pontos kalorikus mérők is.
- (29) Annak érdekében, hogy a végső fogyasztók az egyéni energiafogyasztásukat illetően tájékozottabban hozhassanak döntéseket, el kell látni őket az erre vonatkozó, megfelelő mennyiségű információval, valamint egyéb lényeges – például a rendelkezésre álló, energiahatékonyságot javító intézkedésekről, az összehasonlító végső fogyasztói profilokról, vagy az energiafelhasználó berendezések, köztük a „Factor Four” vagy hasonló berendezések objektív, részletes technikai leírásáról szóló – információkkal. Kiemelendő, hogy az ilyen értékes információk egy részét a 2003/54/EK irányelv 3. cikkének (6) bekezdése szerint már hozzáférhetővé kell tenni a végső fogyasztók számára. A fogyasztókat ezenkívül aktívan kell ösztönözni arra, hogy rendszeresen ellenőrizzék a saját fogyasztásmérőjük állását.
- (30) Az energiahatékonysággal kapcsolatos információk összes fajtáját széles körben kell terjeszteni megfelelő formában, beleértve a vonatkozó célcsoportok részére történő közzétételt. Ez tartalmazhatja a pénzügyi és jogi keretekről, a kommunikációs és reklámkampányokról, valamint a legjobb gyakorlat valamennyi szinten történő széles körű cseréjéről szóló információkat.

(31) Ezen irányelv elfogadásával a széndioxid-kibocsátásnak az energiahatékonyság fejlesztése által való korlátozásáról (SAVE) szóló, 1993. szeptember 13-i 93/76/EKG tanácsi irányelv⁽¹⁾ valamennyi érdemi rendelkezése egyéb közösségi jogszabályok hatálya alá tartozik, ezért a 93/76/EKG irányelvet hatályon kívül kell helyezni.

2. cikk

Hatály

Ezen irányelv a következőkre alkalmazandó:

- (32) Mivel az energia-végfelhasználás hatékonyságának elősegítésére és az energetikai szolgáltatások piacának kialakítására irányuló célokat a tagállamok nem tudják kellőképpen megvalósítani, és azok jobban megvalósíthatók közösségi szinten, a Közösség intézkedéseket fogadhat el a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban. Az ugyanebben a cikkben meghatározott arányosság elvével összhangban ez az irányelv nem haladja meg a fenti cél eléréséhez szükséges mértéket.
- (33) Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal⁽²⁾ összhangban kell elfogadni,

- a) az energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó szolgáltatók, az energiaelosztók, az elosztói rendszerüzemeltetők és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások. A tagállamok azonban a kis elosztókat, a kis elosztói rendszerüzemeltetőket és a kiskereskedelmi energiaértékesítő kisvállalkozásokat kivonhatják ezen irányelv 6. és 13. cikkének alkalmazása alól;
- b) végső fogyasztók. Az irányelv azonban az üvegházhatást okozó gázok kibocsátási egységei Közösségen belüli kereskedelmi rendszerének létrehozásáról szóló, 2003. október 13-i 2003/87/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ I. mellékletében felsorolt tevékenység-kategóriákba tartozó vállalkozásokra nem alkalmazandó;
- c) a fegyveres erők, mindössze olyan mértékben, hogy az irányelv alkalmazása ne kerüljön összeütközésbe a fegyveres erők tevékenységeinek jellegével és elsődleges céljával, továbbá a kizárólag katonai célokra használt anyagok kivételével.

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. FEJEZET

TÁRGY ÉS HATÁLY

1. cikk

Cél

Ezen irányelv célja, hogy a tagállamokban az energia-végfelhasználás hatékonyságának költséghatékony javítását fokozza az alábbiak révén:

- a) a szükséges célleírások, mechanizmusok, ösztönzők, illetve intézményi, pénzügyi és jogi keretek biztosítása a meglévő piaci korlátoknak és hiányosságoknak az energia hatékony végfelhasználása érdekében történő megszüntetése céljából;
- b) az energetikai szolgáltatások piacának kialakításához és előmozdításához, valamint egyéb, a végső fogyasztókat érintő energiahatékonyságot javító intézkedéseknek a meghozatalához szükséges feltételek megteremtése.

3. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában:

- a) „energia”: a kereskedelmi forgalomban hozzáférhető energia valamennyi formája, beleértve a villamos energiát, a földgázt (beleértve a cseppfolyósított földgázt), a cseppfolyósított propán-bután gázt, a fűtésben és hűtésben (beleértve a távfűtést és -hűtést) használt valamennyi tüzelőanyagot, a szenet és a lignitet, a tőzeget, a közlekedési üzemanyagokat (a repülőgépjárművek üzemanyagok és a tengerészeti bunkerolajok kivételével), valamint a belső villamosenergia-piacon a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia támogatásáról szóló, 2001. szeptember 27-i 2001/77/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽⁴⁾ meghatározott biomasszát;
- b) „energiatermelés”: a teljesítményben, a szolgáltatásban, a termékekben vagy az energiában kifejezett hozam és a befektetett energia aránya;

⁽¹⁾ HL L 237., 1993.9.22., 28. o.

⁽²⁾ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

⁽³⁾ HL L 275., 2003.10.25., 32. o. A 2004/101/EK irányelvvel (HL L 338., 2004.11.13., 18. o.) módosított irányelv.

⁽⁴⁾ HL L 283., 2001.10.27., 33. o. A 2003-as csatlakozási okmány-nal módosított irányelv.

- c) „energiahatékonyság-javulás”: az energia-végfelhasználás hatékonyságának növekedése a technológiai, magatartás-beli és/vagy gazdasági változások eredményeképpen;
- d) „energiamegtakarítások”: az a megtakarított energia-mennyiség, amely egy vagy több energiahatékonyságot javító intézkedés végrehajtása előtt és után mért és/vagy becsült fogyasztás alapján kerül meghatározásra, biztosítva az energiafogyasztást befolyásoló külső feltételeknek megfelelő normalizálást;
- e) „energetikai szolgáltatás”: az a fizikai haszon, vagy azon javak, amelyek az energia és az energiahatékony technológia és/vagy cselekvés kombinációjából származnak, e szolgáltatás magában foglalhatja a szolgáltatás nyújtásához szükséges üzemeltetést, karbantartást és ellenőrzést, e szolgáltatást szerződés alapján nyújtják, és e szolgáltatás rendes körülmények között bizonyítottan az energiahatékonyság igazolható, mérhető vagy felbecsülhető javulásához és/vagy elsődleges energia-megtakarításokhoz vezet;
- f) „energiahatékonysági mechanizmusok”: kormányok vagy kormányzati szervek által alkalmazott olyan általános eszközök, amelyek célja egy támogatási keretrendszer vagy ösztönzők kialakítása az energetikai szolgáltatásokat vagy egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó vagy vásárló piaci szereplők számára;
- g) „energiahatékonyságot javító programok”: a végső fogyasztók csoportjaira összpontosító olyan tevékenységek, amelyek rendszerint az energiahatékonyság igazolható, mérhető vagy felbecsülhető növekedéséhez vezetnek;
- h) „energiahatékonyságot javító intézkedések”: minden olyan intézkedés, amely rendszerint az energiahatékonyság igazolható, mérhető vagy felbecsülhető növekedéséhez vezet;
- i) „energetikai szolgáltató vállalat”: az a természetes vagy jogi személy, aki energetikai szolgáltatásokat nyújt és/vagy egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseket tesz a felhasználók berendezéseiben vagy helyiségeiben, és ezzel bizonyos fokú pénzügyi kockázatot vállal. A nyújtott szolgáltatás kifizetése (részben vagy egészben) az energiahatékonyság javulásának elérésén és az egyéb megállapodott teljesítménykritériumok teljesítésén alapul;
- j) „szerződés energiateljesítményre”: a kedvezményezett és az energiahatékonyságot javító intézkedést nyújtó szolgáltató (rendszerint egy energetikai szolgáltató vállalat) között kötött, olyan szerződéses megállapodás, amelyben az említett intézkedésbe való beruházásért a fizetés a szerződésben megállapodott szintű energiahatékonyság-növekedéssel összefüggésben történik;
- k) „harmadik fél általi finanszírozás”: olyan szerződéses megállapodás, amelyben az energiaszolgáltatón és az energiahatékonyságot javító intézkedés kedvezményezettjén felül egy harmadik fél is részt vesz, aki az intézkedéshez szükséges tőkét biztosítja, és az energiahatékonyságot javító intézkedés eredményeképpen elért energia-megtakarítás egy részével egyenértékű díjat számít fel a kedvezményezettnek. Ez a harmadik fél az energetikai szolgáltató vállalat is lehet;
- l) „energiaauditok”: olyan szisztematikus eljárás, amelynek révén megfelelő ismereteket gyűjtenek valamely épület vagy épületcsoport, ipari művelet és/vagy létesítmény, magán- vagy közszolgáltatás aktuális energiafogyasztási profiljára vonatkozóan, továbbá amely meghatározza és számszerűsíti a költséghatékony energia-megtakarítási lehetőségeket, és beszámol az eredményekről;
- m) „energia-megtakarítás céljára szolgáló pénzügyi eszközök”: valamennyi olyan pénzügyi eszköz – például alapok, szubvenciók, adókedvezmények, kölcsönök, harmadik fél általi finanszírozás, energiateljesítményre szóló szerződések, energia-megtakarításról szóló garanciaszerződések, az energetikai tevékenységek kiszervezése és egyéb kapcsolódó szerződések –, amelyet az állami szervek vagy magánszervezetek az energiahatékonyságot javító intézkedések megvalósítását célzó projekt kezdeti költségeinek részleges csökkentése vagy teljes fedezése érdekében a piac számára hozzáférhetővé tesznek;
- n) „végső fogyasztó”: az a természetes vagy jogi személy, aki saját végfelhasználásra vásárol energiát;
- o) „energiaelosztó”: az a természetes vagy jogi személy, aki az energia végső fogyasztókhoz, illetve a végső fogyasztók számára energiát eladó elosztóállomásokhoz történő szállításáért felel. Ez a fogalom-meghatározás nem vonatkozik a p) pont hatálya alá tartozó, gáz és villamos energia elosztásával foglalkozó elosztói rendszerüzemeltetőkre;
- p) „elosztói rendszerüzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki felelős egy adott terület elosztórendszerének üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, illetve ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más rendszerekkel; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon ki tudja elégíteni a villamos energia elosztásával kapcsolatos, indokolt igényeket;
- q) „kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki energiát ad el a végső fogyasztók számára;
- r) „kis elosztó, kis elosztói rendszerüzemeltető és kiskereskedelmi energiaértékesítő kisvállalkozások”: az a természetes vagy jogi személy, aki az energia végső fogyasztók számára történő elosztásával vagy eladásával foglalkozik, és aki évente kevesebb, mint 75 GWh-nak megfelelő energiát oszt vagy ad el, vagy tíznél kevesebb személyt alkalmaz, vagy akinek az éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 000 000 EUR-t;
- s) „fehér bizonyítványok”: független tanúsító szervek által kiadott tanúsítványok, amelyek a piaci szereplőknek az energiahatékonyságot javító intézkedések eredményeképpen elért energia-megtakarításra vonatkozó állításait igazolják.

II. FEJEZET

ENERGIAMEGTAKARÍTÁSI CÉLOK

4. cikk

Általános cél

(1) A tagállamok átfogó nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzatot fogadnak el, amely szerint ezen irányelv alkalmazásának kilencedik évére 9 %-os megtakarítás elérésére törekednek, és amelyet az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések útján kell elérni. A tagállamok e célkitűzés elérése érdekében költséghatékony, megvalósítható és ésszerű intézkedéseket hoznak.

E nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzat megállapítására és kiszámítására az I. mellékletben meghatározott rendelkezésekkel és módszerrel összhangban kerül sor. Az energia-megtakarítások összehasonlítása és összehasonlítható egységekre történő átváltása céljára a II. mellékletben meghatározott átváltási tényezők alkalmazandók, kivéve, ha az ezektől eltérő átváltási tényezők alkalmazása igazolható. A megfelelő energiahatékonyság-javító intézkedések példái a III. mellékletben találhatók. Az energia-megtakarítások mérésének és hitelesítésének általános keretét a IV. melléklet tartalmazza. A nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzattal kapcsolatos nemzeti energia-megtakarításokat 2008. január 1-jétől kezdődően mérik.

(2) A 14. cikknek megfelelően benyújtandó első energiahatékonysági cselekvési terv (EEAP) céljából a tagállamok egy köztes, ezen irányelv alkalmazásának harmadik évéig szóló nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzatot, és az irányelvnek a köztes és átfogó célok elérésére vonatkozó stratégiája felülvizsgálatát is meghatározzák. Ennek a köztes célkitűzésnek realitásnak kell lennie, és az (1) bekezdésben említett általános nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzattal összhangban kell állnia.

A Bizottság véleményt nyilvánít arról, hogy a köztes nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzat realizisztikus-e és összhangban áll-e az átfogó célkitűzéssel.

(3) Az energiahatékonyság növelése érdekében minden tagállam programokat és intézkedéseket készít.

(4) A tagállamok egy vagy több, új vagy már létező hatóságot vagy hivatalt bíznak meg az (1) bekezdésben említett célkitűzés elérését szolgáló keretrendszer átfogó ellenőrzésének és felügyeletének feladatával. Ezek a szervek utóbb ellenőrzik az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések – beleértve a már létező nemzeti energiahatékonysági intézkedéseket – eredményeképpen megvalósuló megtakarításokat, és beszámolnak az eredményekről.

(5) A Bizottság ezen irányelv alkalmazása első három évének felülvizsgálatát és az arról tett beszámolót követően azt is megvizsgálja, hogy helyénvaló-e olyan irányelvre irányuló javaslatot előterjesztenie, amelynek célja, hogy az energiahatékonyság javítása terén a piacgazdasági megközelítést a „fehér bizonyítványok” révén továbbfejlessze.

5. cikk

Az energia-végfelhasználási hatékonyság a közszektorban

(1) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a közszektor ezen irányelvvel összefüggésben példamutató módon járjon el. E célból hatékonyan tájékoztatják a polgárokat és/vagy adott esetben a vállalatokat az állami szektor példamutató szerepéről és intézkedéseiről.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy egy vagy több energiahatékonyságot javító intézkedést a közszektor hozzon meg, olyan költséghatékony intézkedésekre összpontosítva, amelyek a lehető legrövidebb idő alatt a lehető legnagyobb energia-megtakarítást eredményezik. Az ilyen intézkedéseket a megfelelő nemzeti, regionális és/vagy helyi szinten hozzák meg, és azok állhatnak jogalkotási javaslatokból és/vagy a 6. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett önkéntes megállapodásokból, illetve ezekkel megegyező hatással bíró egyéb eszközökből. A nemzeti és közösségi közbeszerzési jogszabályok sérelme nélkül a következőket hajtják végre:

- legalább két intézkedést használnak fel az VI. mellékletben szereplő jegyzékből,
- a tagállamok ennek az eljárásnak a megkönnyítése érdekében a közbeszerzési eljárások lehetséges értékelési kritériumaiként felhasználható energiahatékonysági és energia-megtakarítási iránymutatásokat tesznek közzé.

A tagállamok megkönnyítik és lehetővé teszik a legjobb gyakorlatok cseréjét a közjogi szervek között, például az energiahatékony közbeszerzési gyakorlatokat, mind nemzeti, mind nemzetközi szinten; e célból a (2) bekezdésben említett szervezetnek együtt kell működniük a Bizottsággal a legjobb gyakorlatok 7. cikk (3) bekezdésében említett cseréjére tekintettel.

(2) A tagállamok valamely új vagy már létező szervezetet, illetve szervezeteket bíznak meg az (1) bekezdésben meghatározott, az energiahatékonyság javítására vonatkozó követelmények integrálásának adminisztratív, irányítási és végrehajtási feladataival. Ezek a szervezetek azonosak lehetnek a 4. cikk (4) bekezdésében említett hatóságokkal vagy hivatalokkal.

III. FEJEZET

AZ ENERGIA-VÉGFELHASZNÁLÓI HATÉKONYSÁG ÉS AZ ENERGETIKAI SZOLGÁLTATÁSOK TÁMOGATÁSA

6. cikk

Energiaelosztók, elosztói rendszerüzemeltetők és kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások

(1) A tagállamok biztosítják, hogy azok az energiaelosztók, elosztói rendszerüzemeltetők és/vagy kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások, amelyek energiát adnak el:

a) kérelemre, de évenként legfeljebb egy alkalommal, a 4. cikk (4) bekezdésében említett kijelölt hatóságok vagy hivatalok, vagy valamely más kinevezett szerv rendelkezésére bocsássák a végső fogyasztókra vonatkozó összesített statisztikai információkat, feltéve, hogy az utóbbi a kapott információkat szintén átadja az előbbinek. Ezen információknak elegendőeknek kell lenniük az energiahatékonyságot javító programok megfelelő megtervezéséhez és végrehajtásához, valamint az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések elősegítéséhez és nyomon követéséhez. Tartalmazhatnak múltbeli információkat, illetve tartalmazniuk kell a végfelhasználói fogyasztásról, adott esetben beleértve a terhelési profilokról, a fogyasztók szegmentációjáról és földrajzi elhelyezkedéséről szóló aktuális információkat, a vonatkozó közösségi jogszabályokkal összhangban a magánjellegű vagy üzleti szempontból érzékeny információk sértetlenségének és bizalmasságának megőrzése mellett;

b) ne folytassanak olyan tevékenységeket, amelyek meggátolhatják az energetikai szolgáltatások és az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések iránti keresletet és azok teljesítését, illetve amelyek akadályozhatják az energetikai szolgáltatások és az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések piacának fejlődését. A tagállamok meghozzák az ilyen jellegű tevékenységek megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket, amennyiben azok előfordulnak.

(2) A tagállamok:

a) az alább felsoroltak közül kiválasztanak egy vagy több követelményt, amelyet az energiaelosztók, az elosztói rendszerüzemeltetők és/vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozásoknak teljesíteniük kell, közvetlenül és/vagy közvetve, más energiaszolgáltatókon vagy energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó vállalkozásokon keresztül:

i. végső fogyasztók számára biztosítják a versenyképes árazású energetikai szolgáltatások kínálatát és azok ösztönzését; vagy

ii. biztosítják végső fogyasztók számára a versenyképes árazású, független módon kivitelezett energiaauditok és/vagy energiahatékonyságot javító intézkedések hozzáférhetőségét és azok ösztönzését, a 9. cikk (2) bekezdésével és a 12. cikkkel összhangban, illetve ez utóbbi rendelkezések támogatásával; vagy

iii. hozzájárulnak a 11. cikkben említett alapokhoz és finanszírozási mechanizmusokhoz. Az ilyen hozzájárulások szintje legalább az ebben a bekezdésben említett tevékenységek kínálatából adódó becsült költségnek felel meg, és a 4. cikk (4) bekezdésében említett hatóságokkal vagy hivatalokkal való megállapodás tárgyát képezi; és/vagy

b) biztosítják az olyan önkéntes megállapodások és/vagy egyéb piacorientált rendszerek, mint például a fehér bizonyítványok meglétét vagy létrehozatalát, amelyek egy vagy több, az a) pontban említett követelménnyel azonos hatásúak. Az önkéntes megállapodásokat a tagállamok értékelik, felügyelik és ellenőrzik annak biztosítása érdekében, hogy azok egy vagy több, az a) pontban említett követelménnyel gyakorlatilag azonos hatásúak legyenek.

E célból az önkéntes megállapodásoknak érthető és egyértelmű célokat kell kitűzniük, és az ellenőrzési és jelentéstételi kötelezettségeknek olyan eljárásokhoz kell kapcsolódniuk, amelyek az intézkedések felülvizsgálatához és/vagy kibővítéséhez vezetnek, amennyiben a célok nem, vagy nagy valószínűséggel nem teljesülnek. Az átláthatóság biztosítása érdekében az önkéntes megállapodásokat az alkalmazás előtt a vonatkozó titoktartási rendelkezések figyelembevételével közzé kell tenni, és hozzáférhetővé kell tenni a közvélemény számára; ezenkívül a megállapodásoknak az érintetteket véleménynyilvánításra kérő felhívást is tartalmazniuk kell.

(3) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az energiaelosztókon, az elosztói rendszerüzemeltetőkön és/vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozásokon kívüli egyéb vállalkozások – pl. az energetikai szolgáltató vállalkozások, az energetikai berendezések üzembe helyezői, az energia-tanácsadók és -konzultánsok – számára is biztosított legyen a megfelelő mértékű ösztönzés, az egyenlő verseny és az azonos feltételek megléte ahhoz, hogy függetlenül kínálhassák, illetve hajthassák végre az energetikai szolgáltatásokat és a (2) bekezdés a) pontjának i. és ii. alpontjában leírt energiaauditokat és energiahatékonyságot javító intézkedéseket.

(4) A (2) és (3) bekezdés értelmében a tagállamok csak akkor ruházhatnak feladatokat az elosztói rendszerüzemeltetőkre, ha ez a 2003/54/EK irányelv 19. cikkének (3) bekezdésében és a 2003/55/EK irányelv 17. cikkének (3) bekezdésében foglalt, a számviteli szétválasztásra vonatkozó követelmények teljesítésével történik.

(5) Ezt a cikket a 2003/54/EK és a 2003/55/EK irányelv alapján engedélyezett eltérések és mentességek sérelme nélkül kell végrehajtani.

7. cikk

Információk hozzáférhetősége

(1) A tagállamok biztosítják, hogy az energiahatékonysági mechanizmusokra, valamint a nemzeti energiamegtakarítási céllelőirányzat elérése céljából elfogadott pénzügyi, illetve jogi keretrendszerre vonatkozó információk átláthatóak legyenek, és a megfelelő piaci szereplők részére széles körben hozzáférhetőek legyenek.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy nagyobb erőfeszítéseket tesznek az energia-végfelhasználás hatékonyságának előmozdítása érdekében. Megfelelő feltételeket és ösztönzőket állapítanak meg a piaci szereplők számára annak érdekében, hogy azok több tájékoztatást és tanácsot adjanak az energiahatékonyságról a végső fogyasztók számára.

(3) A Bizottság biztosítja a tagállamokban alkalmazott legjobb energiatakarékossági gyakorlatok cseréjét és széles körben való elterjesztését.

8. cikk

Megfelelő minősítési, akkreditációs és tanúsítási rendszerek hozzáférhetősége

A magas szintű technikai hozzáértés, objektivitás és megbízhatóság elérése céljából a tagállamok – amennyiben azt szükségesnek ítélik – biztosítják a megfelelő minősítési, akkreditációs és/vagy tanúsítási rendszerek hozzáférhetőségét az energetikai szolgáltatásokat és a 6. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. és ii. alpontjában említett energiaauditokat és energiahatékonyságot javító intézkedéseket nyújtó szervezetek számára.

9. cikk

Az energia-megtakarításra szolgáló pénzügyi eszközök

(1) A tagállamok hatályon kívül helyezik vagy módosítják azon nemzeti jogszabályait és szabályozásait – a kizárólag fiskális természetűek kivételével –, amelyek szükségtelenül vagy aránytalanul akadályozzák vagy korlátozzák az energia-megtakarítások céljára szolgáló pénzügyi eszközök alkalmazását az energetikai szolgáltatások vagy az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések piacán.

(2) A tagállamok ezekre a pénzügyi eszközökre vonatkozóan szerződésmentákat bocsátanak az energetikai szolgáltatások és az egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések meglévő és potenciális vásárlói rendelkezésére. Ezeket kiadhatják a 4. cikk (4) bekezdésében említett hatóságok vagy hivatalok.

10. cikk

Energhahatékony díjszabás és a hálózatos energiákra vonatkozó egyéb szabályozások

(1) A tagállamok biztosítják az átviteli és elosztási díjszabásban alkalmazott azon ösztönzők megszüntetését, amelyek szükségtelenül növelik az elosztásra vagy átvitelre kerülő energia mennyiségét. E tekintetben, a 2003/54/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdésével és a 2003/55/EK irányelv 3. cikkének (2) bekezdésével összhangban, a tagállamok az energiahatékonysággal kapcsolatban közszolgáltatási kötelezettségeket róhatnak a gáz-, illetve a villamosenergia-ágazatban működő vállalkozásokra.

(2) A tagállamok engedélyezhetnek a rendszerekben és díjszabási struktúrákban szociális célú összetevőket, feltéve, hogy az átviteli és elosztási rendszert károsító hatások a szükséges minimumra korlátozódnak, és az adott társadalmi célhoz képest nem aránytalan mértékűek.

11. cikk

Pénzalapok és finanszírozási mechanizmusok

(1) A Szerződés 87. és 88. cikkének sérelme nélkül a tagállamok létrehozhatnak olyan alapot vagy alapokat, amelyek energiahatékonyságot javító programok és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések teljesítését támogatják, és elősegítik az energiahatékonyságot javító intézkedések piacának kialakítását. Az ilyen intézkedések közé tartozik az energiaaudit előmozdítása, az energia-megtakarítást szolgáló pénzügyi eszközök, és adott esetben a mérés javítása és az informatív számlázás. Az alapok a magasabb tranzakciós költségek és magasabb kockázat által jellemzett végfelhasználói ágazatokra is kiterjednek.

(2) A létrejött alapoknak támogatásokat, kölcsönöket, pénzügyi garanciákat és/vagy egyéb olyan finanszírozási módokat kell biztosítaniuk, amelyek garantálják az eredményeket.

(3) Az alapok az energiahatékonyságot javító intézkedések valamennyi szolgáltatója – például az energetikai szolgáltató vállalkozások, a független energia-tanácsadók, energiaelosztók, elosztói rendszerüzemeltetők, a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások és az üzembe helyezők – számára nyitva állnak. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az alapokat valamennyi végső fogyasztó számára megnyitják. A versenytárgyalási eljárást vagy az azzal egyenértékű, teljes átláthatóságot biztosító módszereket a vonatkozó közbeszerzési szabályokkal teljes összhangban kell kivitelezni. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy ezek az alapok a kereskedelmi finanszírozású energiahatékonyságot javító intézkedéseket kiegészítsék, és ne versenyezzenek azokkal.

12. cikk

Energiaauditok

(1) A tagállamok biztosítják, hogy minden végső fogyasztónak – beleértve a kisebb háztartási, a kereskedelmi és a kis- és közepméretű ipari ügyfeleket is – hatékony, jó minőségű energiaauditálási rendszerek álljanak rendelkezésére, amelyeket úgy alakítottak ki, hogy alkalmasak legyenek a lehetséges energiahatékonyságot javító intézkedések azonosítására, illetve amelyek kivitelezése független módon történik.

(2) Azok a piaci szegmensek, amelyeket magasabb tranzakciós költségek, valamint kevésbé összetett létesítmények jellemeznek, egyéb intézkedésekkel érhetők el, például kérdőívekkel és az Interneten hozzáférhetővé tett és/vagy a fogyasztóknak postán elküldött számítógépes programokkal. A tagállamoknak biztosítaniuk kell az energiaauditok hozzáférhetőségét az olyan piaci szegmensek számára, amelyekben ezek az auditok kereskedelmi forgalomban nem hozzáférhetők, a 11. cikk (1) bekezdését figyelembe véve.

(3) Az épületek energiahatékonyságáról szóló, 2002. december 16-i 2002/91/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁾ 7. cikkének megfelelő igazolást egyenértékűnek kell tekinteni az e cikk (1) és (2) bekezdésében előírt követelményeknek megfelelő energiaaudittal, valamint az ezen irányelv VI. mellékletének e) pontjában említett energiaaudittal. Továbbá, az olyan rendszerekből adódó auditokat, amelyek az érdekelt felek szervezetei és az érintett tagállam által kijelölt, az ezen irányelv 6. cikke (2) bekezdésének b) pontjával összhangban felügyelt és ellenőrzött szerv között létrejött önkéntes megállapodásokon alapulnak, hasonlóképpen úgy kell tekinteni, mint amelyek teljesítették az e cikk (1) és (2) bekezdésében előírt követelményeket.

13. cikk

Az energiafogyasztás mérése és informatív számlázása

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a villamos energia, a földgáz, a távfűtés és/vagy hűtés, valamint a háztartási melegvíz végső fogyasztóit a technikailag lehetséges, pénzügyileg ésszerű és a potenciális energia-megtakarításokhoz képest arányos mértékben ellássák olyan versenyképes árú, egyéni fogyasztásmérővel, amelyek pontosan tükrözik a végső fogyasztó tényleges energiafogyasztását, és a tényleges felhasználási időszakról szolgáltatnak információkat.

A meglévő fogyasztásmérők cseréje esetén mindig rendelkezésre kell bocsátani az említett versenyképes árú, egyéni fogyasztásmérőket, kivéve, ha ez műszakilag kivitelezhetetlen, vagy nem költséghatékony megoldást jelent a becslés lehetséges hosszú távú megtakarításokhoz viszonyítva. Új épületben létrehozott új csatlakozás esetén, vagy amennyiben egy

épület a 2002/91/EK irányelvben megállapított nagyobb felújításon megy keresztül, az említett versenyképes árú, egyéni fogyasztásmérőket mindig rendelkezésre kell bocsátani.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy adott esetben az energiaelosztók, az elosztói rendszerüzemeltetők és a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások által végzett számlázás a tényleges energiafogyasztáson alapuljon, és megjelenítése világos, érthető módon történjen. A végső fogyasztók számláin megfelelő tájékoztatást kell nyújtani annak érdekében, hogy átfogó elszámolást kapjanak az aktuális energia-költségekről. A tényleges fogyasztás alapján történő számlázást olyan gyakorisággal kell végrehajtani, hogy a fogyasztók szabályozhassák saját energiafogyasztásukat.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az energiaelosztók, az elosztói rendszerüzemeltetők vagy a kiskereskedelmi energiaértékesítő vállalkozások adott esetben a számlákon, szerződéseken, tranzakcióikban és/vagy az elosztóállomásokon adott nyugtákon vagy azokhoz csatoltan, világos, érthető módon a végső fogyasztók rendelkezésére bocsássák az alábbi információkat:

- a) a tényleges aktuális árak és a tényleges energiafogyasztás;
- b) a fogyasztó aktuális energiafogyasztásának és az előző év ugyanezen időszakában mért fogyasztásnak az összehasonlítása, lehetőleg grafikus formában;
- c) amikor csak lehetséges, és hasznos, egy átlagos normalizált vagy viszonyítási alapként figyelembe vett, ugyanazon felhasználói kategóriába tartozó energiafelhasználóval történő összehasonlítás;
- d) a fogyasztói szervezetek, energiaügynökségek vagy egyéb hasonló szervek kapcsolatfelvételéhez szükséges adatai, beleértve a weboldalak címeit is, ahol hozzáférhetők a rendelkezésre álló energiahatékonyságot javító intézkedésekre, az összehasonlításhoz használható végfelhasználói profilokra, és/vagy az energiafelhasználó berendezések objektív, részletes műszaki leírására vonatkozó információk.

IV. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

14. cikk

Jelentések

(1) Azok a tagállamok, amelyek – bármilyen célból – az irányelv hatályaba lépése idején már alkalmaznak a IV. mellékletben leírtakhoz hasonló típusú, energia-megtakarításra vonatkozó számítási módszereket, a megfelelő szinten részletezett információkat benyújthatják a Bizottságnak. Ezeket az információkat minél előbb be kell nyújtani, lehetőleg nem később, mint 2006 novembere. Ezen információk segítségével a Bizottság kellő mértékben figyelembe veheti a meglévő gyakorlatokat.

⁽¹⁾ HL L 1., 2003.1.4., 65. o.

(2) A tagállamok a következő energiahatékonysági cselekvési terveket (EEAP) nyújtják be a Bizottságnak:

- az első EEAP-t legkésőbb 2007. június 30-ig,
- a második EEAP-t legkésőbb 2011. június 30-ig,
- egy harmadik EEAP-t legkésőbb 2014. június 30-ig.

Valamennyi EEAP leírja a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében foglalt célélőirányzatok elérése, valamint a közszektor példamutató szerepével és a végfelhasználóknak nyújtott tájékoztatással és tanácsadással kapcsolatban az 5. cikk (1), illetve a 7. cikk (2) bekezdésében foglalt rendelkezések teljesítése érdekében tervezett energiahatékonysági intézkedéseket.

A második és a harmadik EEAP:

- tartalmazza az előző terv részletes elemzését és értékelését,
- tartalmazza a 4. cikk (1) és (2) bekezdésében meghatározott energia-megtakarítási célélőirányzatok teljesítésével összefüggő végeredményeket,
- tartalmazza a célélőirányzatoktól való fennálló vagy várható elmaradásokat orvosló további intézkedésekre vonatkozó terveket és az intézkedések várható hatásait,
- a 15. cikk (4) bekezdésével összhangban alkalmazza és fokozatosan növeli az összehangolt hatékonysági mutatók és referenciaértékek használatát a múltbéli intézkedések és a tervezett jövőbeli intézkedések becsült hatásának értékelésére,
- a rendelkezésre álló, becslésekkel kiegészített adatokon alapul.

(3) Legkésőbb 2008 májusáig 17 a Bizottság megjelentet egy költség-haszon hatástanulmányt, amely a végfelhasználói energiahatékonysággal kapcsolatos EU- szabványok, szabályozások, politikák és intézkedések közötti kapcsolódásokat vizsgálja.

(4) Az EEAP-kat a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban, a következőképpen értékelik:

- az első EEAP-t 2008. január 1-jéig vizsgálják felül,
- a második EEAP-t 2012. január 1-jéig vizsgálják felül,
- a harmadik EEAP-t 2015. január 1-jéig vizsgálják felül.

(5) Az EEAP-k alapján a Bizottság felméri, hogy a tagállamok milyen mértékben haladtak előre nemzeti energia-megtakarítási célélőirányzatuk elérésében. A Bizottság jelentést tesz közzé következtetéseiről:

- az első EEAP-kkal kapcsolatban 2008. január 1-jéig,
- a második EEAP-kkal kapcsolatban 2012. január 1-jéig,
- a harmadik EEAP-kkal kapcsolatban 2015. január 1-jéig.

E jelentések tartalmazzák a kapcsolódó közösségi szintű cselekvésre vonatkozó információkat, beleértve a jelenleg hatályban lévő és a jövőbeli jogszabályokat. A jelentések figyelembe veszik a 15. cikk (4) bekezdésében említett összehasonlítási rendszert, megnevezik a legjobb gyakorlatokat, megnevezik azokat az eseteket, ahol a tagállamok és/vagy a Bizottság nem ért el megfelelő haladást, továbbá ajánlásokat tartalmazhatnak.

A második jelentést adott esetben és szükség szerint az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett, a további intézkedésekre vonatkozó javaslatok követik, beleértve a célértékek alkalmazási idejének esetleges meghosszabbítását. Amennyiben a jelentés megállapítja, hogy nem történt elegendő előrelépés a nemzeti célélőirányzat elérése felé, ezek az ajánlások a célélőirányzatok szintjére és természetére irányulnak.

15. cikk

A keretrendszer felülvizsgálata és kiigazítása

(1) A II., III., IV. és V. mellékletben említett értékeket és számítási módszereket a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban a műszaki fejlődésnek megfelelően ki kell igazítani.

(2) A Bizottság a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban 2008. január 1-je előtt tovább pontosítja és igény szerint kiegészíti a IV. melléklet 2–6. pontját, tiszteletben tartva a IV. mellékletben megállapított általános keretet.

(3) A Bizottság 2012. január 1-je előtt a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – azon tagállamok rendszereinek sérelme nélkül, amelyek már magasabb százalékat alkalmaznak – felemeli a IV. melléklet 1. pontjában említett összehangolt számítási modellben használt összehangolt alulról felfelé történő számítás százalékos arányát. A jelentősen megnövelt arányú alulról felfelé irányuló számításokat tartalmazó új összehangolt számítási modell első alkalommal 2012. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ahol lehetséges és megvalósítható, az irányelv teljes alkalmazási ideje alatt elért összes megtakarítás mérésére ezt az új összehangolt számítási modellt kell alkalmazni, azon tagállami rendszerek sérelme nélkül, amelyekben az alulról felfelé történő számítások aránya nagyobb.

(4) A Bizottság a 16. cikk (2) bekezdésében foglalt eljárással összhangban, legkésőbb 2008. június 30-ig az egyes tagállamok rendelkezésre álló, illetve költséghatékonyan összegyűjthető adatait figyelembe véve kidolgozza az összehangolt energiahatékonysági mutatókat és az azokon alapuló referenciaértékeket. Ezen összehangolt energiahatékonysági mutatók és referenciaértékek kialakítása során a Bizottság referenciaként felhasználja az V. mellékletben foglalt indikatív jegyzéket. A tagállamok a 14. cikkben említetteknek megfelelően fokozatosan beépítik ezeket a mutatókat és referenciaértékeket a saját energiahatékonysági cselekvési terveikben található statisztikai adatokba, és energiahatékonysági cselekvési terveik jövőbeli prioritásainak meghatározásakor a rendelkezésükre álló eszközök egyikeként használják fel azokat.

Legkésőbb 2011 májusáig 17 a Bizottság a mutatók és a referenciaértékek meghatározásáról szóló jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

16. cikk

Bizottság

- (1) A Bizottságot munkájában egy bizottság segíti.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, tekintettel annak 8. cikke rendelkezéseire.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikkének (6) bekezdésében megállapított időszak három hónap.

- (3) A bizottság elfogadja saját eljárási szabályzatát.

17. cikk

Hatályon kívül helyezés

A 93/76/EGK irányelv hatályát veszti.

18. cikk

Átültetés

(1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy ennek az irányelvnek legkésőbb 2008 májusáig 17 megfeleljenek, a 14. cikk (1), (2) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezések kivételével, amelyeket legkésőbb 2006 májusáig 17 ültetnek át. A tagállamok erről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

(2) A tagállamok közlik a Bizottsággal a nemzeti jognak az ezen irányelv által érintett jogterületen elfogadott főbb rendelkezéseinek szövegét.

19. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

20. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Strasbourgban, 2006. április 5-én.

az Európai Parlament részéről
az elnök

J. BORRELL FONTELLES

a Tanács részéről
az elnök

H. WINKLER

I. MELLÉKLET

A nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzat kiszámításának módszere

A 4. cikkben meghatározott nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzat kiszámításához használt módszer a következő:

1. Az éves átlagos fogyasztásmennyiségnek az irányelv végrehajtását megelőző azon ötéves időszakra való kiszámításához, amelyre vonatkozóan rendelkezésre állnak hivatalos adatok, a tagállamok az irányelv hatálya alá tartozó, a 2. cikkben meghatározott valamennyi energiafelhasználó általi éves belföldi energiafogyasztást használják fel. Ez a végső energiafogyasztás a végső fogyasztóknak a ötéves időszakban elosztott vagy eladott energiamennyiség, amelyet nem igazítanak a hőfokhídhoz, a strukturális változásokhoz és a termelési változásokhoz sem.

Ezen éves átlagos fogyasztásmennyiség alapján történik a nemzeti megtakarítási céllelőirányzat kiszámítása, amelyre egyszer kerül sor, és a kapott megtakarítandó abszolút energiamennyiséget az irányelv teljes időtartamára alkalmazni kell.

A nemzeti energia-megtakarítási céllelőirányzat:

- a) a fent említett éves átlagos fogyasztásmennyiség 9 %-át teszi ki;
- b) mérését az irányelv alkalmazásának kilencedik éve után kell elvégezni;
- c) az irányelv kilencéves alkalmazási időszaka során elért éves összesített energia-megtakarítás eredménye;
- d) megvalósítását az energetikai szolgáltatások és egyéb energiahatékonyságot javító intézkedések útján kell elérni.

Az energia-megtakarítások ilyen módszerrel való mérése biztosítja, hogy az irányelvben leírt teljes energia-megtakarítás rögzített összeg legyen, és ennél fogva független legyen a jövőbeli GDP-növekedéstől, illetve az energiafogyasztás bármely növekedésétől.

2. A nemzeti megtakarítási céllelőirányzatot abszolút értékben, GWh-ban kell kifejezni, vagy azzal egyenértékű – a II. melléklet alapján kiszámított – egységben.
3. Az egy adott, e határozat hatályba lépését követő évben keletkezett olyan energia-megtakarításokat, amelyek egy korábbi évben, de 1995 után bevezetett energiahatékonyságot javító intézkedés eredményei, és tartós hatásuk van, figyelembe lehet venni az éves energia megtakarítások kiszámítása során. Bizonyos esetekben, ha a körülmények ezt indokolják, az 1995 előtt, de legkorábban 1991-ben bevezetett intézkedéseket is figyelembe lehet venni. A technológiai természetű intézkedéseket vagy modernizálni kell a technikai haladás figyelembe vétele érdekében, vagy az ilyen intézkedésekre vonatkozó referenciaértékekkel összefüggésben kell értékelni. A Bizottság, ahol lehetséges, a meglévő közösségi jogszabályok – például a kapcsolt energiatermelés támogatásáról szóló 2004. február 11-i 2004/8/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁾ és a 2002/91/EK irányelv – alapján iránymutatásokat nyújt arra vonatkozóan, hogy az összes ilyen energiahatékonyságot javító intézkedés hatása hogyan mérhető vagy becsülhető meg.

A keletkező energia-megtakarításoknak a IV. mellékletben szereplő általános keretrendszernek megfelelően minden esetben ellenőrizhetőeknek és mérhetőeknek vagy becsülhetőeknek kell lenniük.

⁽¹⁾ HL L 52., 2004.2.21., 50. o.

II. MELLÉKLET

Egyes végfelhasználásra szánt tüzelőanyagok energiatartalma – átváltási táblázat ⁽¹⁾

Energiahordozó	kJ (nettó fűtőérték)	kg _{oe} (nettó fűtőérték)	kWh (nettó fűtőérték)
1 kg kokszt	28 500	0,676	7,917
1 kg kőszén	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg barnaszénbrikett	20 000	0,478	5,556
1 kg fekete lignit	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg barnaszén	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg olajpala	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg tőzeg	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg tőzegebrikett	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg fűtőolaj (nehézolaj)	40 000	0,955	11,111
1 kg könnyű fűtőolaj	42 300	1,010	11,750
1 kg motorbenzin (benzin)	44 000	1,051	12,222
1 kg paraffin	40 000	0,955	11,111
1 kg propán-bután gáz	46 000	1,099	12,778
1 kg földgáz ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg cseppfolyósított földgáz	45 190	1,079	12,553
1 kg fa (25 %-os nedvességtartalmú) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg pellet/fabrikett	16 800	0,401	4,667
1 kg hulladék	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ származtatott hő	1 000	0,024	0,278
1 kWh villamos energia	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Forrás: Eurostat.

⁽¹⁾ 93 % metán.⁽²⁾ A tagállamok más értékeket is alkalmazhatnak, attól függően, hogy mely fafajta a leginkább használatos az adott tagállamban.⁽³⁾ A kWh-ban kifejezett villamosenergia-megtakarítások esetében a tagállamok alkalmazhatnak egy alapértelmezett 2,5-es együtthatót, amely a célidőszakra becsült 40 %-os átlagos uniós energiatermelési hatékonyságot tükrözi. A tagállamok eltérő együtthatót alkalmazhatnak, amennyiben azt meg tudják indokolni.⁽¹⁾ A tagállamok indokolt esetben alkalmazhatnak eltérő átváltási tényezőket.

III. MELLÉKLET

Az energiahatékonyság javítását szolgáló megfelelő intézkedésekre vonatkozó példák indikatív jegyzéke

Ez a melléklet példákat sorol fel arra, hogy – a 4. cikkel összefüggésben – mely területeken alakíthatók ki és valósíthatók meg energiahatékonyságot javító programok és egyéb, az energiahatékonyság javítását szolgáló intézkedések.

Ahhoz, hogy figyelembe vehetőek legyenek, ezeknek az energiahatékonyságot javító intézkedéseknek a IV. melléklet iránymutatásai szerint egyértelműen mérhető és ellenőrizhető vagy megbecsülhető energia-megtakarításokat kell eredményezniük, és az energia-megtakarításokra való hatásuk nem lehet olyan hatás, amelyet más konkrét intézkedésbe már beszámítottak. Az alábbi listák nem kimerítő felsorolások, mindössze iránymutatásul szolgálnak.

Példák az energiahatékonyság javítását szolgáló megfelelő intézkedésekre:

Lakossági és szolgáltatói ágazat:

- a) fűtés és hűtés (pl. hőszivattyúk, új hatékony kazánok, lakossági távfűtő/hűtő rendszerek telepítése/hatékony modernizálása);
- b) szigetelés és szellőztetés (pl. a falüregek és a tető szigetelése, az ablakok dupla/tripla üvegezése, passzív fűtés és hűtés);
- c) melegvíz (pl. új berendezések felszerelése, közvetlen és hatékony alkalmazások a térfűtésben, a mosógépekénél);
- d) világítás (pl. új hatékony izzók és fénycsőelőtek, digitális vezérlőrendszerek, kereskedelmi épületekben mozgásérzékelők használata világítási rendszerekhez);
- e) főzés és hűtés (pl. új hatékony berendezések, hőviszanyerő rendszerek);
- f) egyéb felszerelések és készülékek (pl. kapcsolt hő- és villamosenergia-készülékek, új hatékony berendezések, időkontroll az optimális energiafelhasználás érdekében, energiavesztés-csökkentés készenléti üzemmódban, kondenzátorok felszerelése a meddő teljesítmény csökkentésére, alacsony veszteséggel működő transzformátorok);
- g) megújuló energiaforrások előállítása a háztartásokban, ami által a megvásárolt energia mennyisége csökken (pl. naphőhasznosító berendezések, háztartási melegvíz, napenergiával kiegészített térfűtés és hűtés);

Ipari szektor

- h) termékgyártási eljárások (pl. a sűrített levegő, a kondenzátum, a kapcsolók és a szelepek hatékonyabb használata, automatikus és integrált rendszerek használata, hatékony készenléti üzemmódok);
- i) motorok és hajtóművek (pl. elektronikus vezérlés, változtatható sebességű hajtóművek, alkalmazások integrált programozása, frekvencia-átalakítás, nagy hatásfokú villanymotorok használatának növelése);
- j) ventilátorok, változtatható sebességű hajtóművek és szellőztetés (új berendezések/rendszerek, természetes szellőzés alkalmazása);
- k) igényoldali gazdálkodás (pl. terhelésszabályozás, csúcskiegyenlítő ellenőrző rendszerek);
- l) nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés (pl. kapcsolt hő- és villamos energia készülékek);

Közlekedési ágazat

- m) a használt közlekedési mód (pl. az energiahatékony járművek, és a járművek energiahatékony használatának ösztönzése, beleértve az abroncsnyomást beállító rendszereket, energiahatékony berendezéseket és kiegészítő berendezéseket a járművek számára, az energiahatékonyságot növelő üzemanyag-adalékokat, a nagy kenőképességű olajokat és a kis gördülési ellenállású abroncsokat);

- n) módbeli váltás a közlekedésben (pl. lakás és munkahely közti közlekedés autómentes megoldásai, közös autóhasználat, a nagyobb energiafogyasztással járó közlekedési módokról a kevésbé energiaigényes módokra való áttérés, utaskilométerenként vagy tonnakilométerenként);
- o) autómentes napok;

Ágazatközi intézkedések

- p) olyan előírások és szabályok, amelyek elsősorban a termékek és szolgáltatások – beleértve az épületeket is – energiahatékonyságának javítására irányulnak;
- q) energiafogyasztás-címkéző rendszerek;
- r) mérés, intelligens fogyasztásmérő rendszerek – mint például különálló, távirányítással kezelt fogyasztásmérő eszközök –, és informatív számlázás;
- s) olyan képzés és oktatás, amely az energiahatékony technológiák és/vagy technikák alkalmazását eredményezi;

Horizontális intézkedések

- t) olyan szabályozások, adók stb., amelyek az energia végfelhasználói fogyasztásának csökkentését eredményezik;
 - u) az energiahatékonyság javítását és az energiahatékonyságot javító intézkedéseket népszerűsítő, célzott tájékoztató kampányok.
-

IV. MELLÉKLET

Az energia-megtakarítások mérésének, számításának és hitelesítésének általános kerete**1. Az energia-megtakarítások mérése és számítása és a normalizálásuk****1.1. Az energia-megtakarítások mérése****Általános**

A megvalósított energia-megtakarítások mérésekor – a 4. cikkben foglaltaknak megfelelően az energia-hatékonyság általános javulásának meghatározása és az egyes intézkedések hatásának megállapítása érdekében – az energiahatékonyság terén elért éves javulásnak a 14. cikkben említett jelentések készítése céljából való méréséhez a felülről lefelé és az alulról felfelé történő számítási módszerek kombinációját használó, összehangolt számítási modellt kell alkalmazni.

A 15. cikk (2) bekezdésével összhangban, az összehangolt számítási modell kialakításakor a bizottság a lehetséges mértékig törekszik azon adatok felhasználására, amelyeket az Eurostat és/vagy a nemzeti statisztikai hivatalok már jelenleg is rendszeresen elkészítenek.

Felülről lefelé történő számítás

A felülről lefelé történő számítás módszere az energia-megtakarítások mennyiségének számításakor az energia-megtakarítások országos szintjét vagy több összesített ágazati szintet vesz kiindulási alapul. Az éves adatok ezután az 1.2. pontban leírtak szerint a külső tényezőkkel – mint például a hőfokhíd, a szerkezeti változások, a termékösszetétel stb. – kiigazításra kerülnek, hogy a kapott adat ténylegesen tükrözze az energiahatékonyság teljes javulását. Ez a módszer nem nyújt részletezési szint szerinti pontos méréseket, valamint nem mutatja ki a mérések és az eredményként kapott megtakarítások közti ok-okozati összefüggéseket. Ugyanakkor általában egyszerűbb és kevésbé költséges, valamint gyakran „energiahatékonysági mutató”-ként utalnak rá, mivel jelzésértékű információkat nyújt a fejleményekről.

Az összehangolt számítási modellben használt, felülről lefelé történő számítás kialakításakor a bizottság munkáját a lehetséges mértékig már meglevő modellekre – mint például az ODEX modell ⁽¹⁾ – alapozza.

Alulról felfelé történő számítás

Az alulról felfelé történő számítási módszer az adott energiahatékonyságot javító intézkedések végrehajtása során megvalósított energia-megtakarításokat kilowattórában (kWh), joule-ban (J) vagy kilogramm olajegyenértékben (kgoe) méri, majd ez összeadódik a más energiahatékonyság-javító intézkedésekből származó energia-megtakarításokkal. A 4. cikk (4) bekezdésében említett hatóságok vagy szervek biztosítják az energia-megtakarításoknak az energiahatékonyságot javító intézkedések (és mechanizmusok) kombinációjának alkalmazásából származó többszöri elszámolása elkerülését. Az alulról felfelé irányuló számítási módszer esetében a 2.1. és a 2.2. pontban említett adatok és módszerek használhatók.

2008. január 1-ig a Bizottság kifejlesztett egy összehangolt alulról felfelé irányuló számítási modellt. Ezt a modellt – a lenti a), b) és c) pontban említett tényezők megfelelő figyelembe vételével – az irányelv alkalmazási körébe tartozó ágazatok éves belföldi energiafogyasztásának 20 % és 30 % közé eső szintjére kell alkalmazni.

2012. január 1-jéig a Bizottság – a lenti a), b) és c) pontban említett tényezők megfelelő figyelembe vételével – továbbfejleszti ezt az összehangolt alulról felfelé irányuló számítási modellt, amelyet az irányelv alkalmazási körébe tartozó ágazatok éves belföldi energiafogyasztásának lényegesen magasabb arányára kell alkalmazni.

⁽¹⁾ ODYSSEE-MURE projekt, SAVE program. Bizottság, 2005.

Az összehangolt alulról felfelé irányuló számítási modell kialakításakor a Bizottság figyelembe veszi az alábbi tényezőket, és döntéseit ezeknek megfelelően indokolja:

- a) az összehangolt számítási modell alkalmazásának első évei során szerzett tapasztalatok;
- b) a pontosság várható lehetséges növekedése az alulról felfelé irányuló számítások nagyobb arányának eredményeképpen;
- c) a költségek és/vagy adminisztratív terhek lehetséges növekedésének becsült mértéke.

A 15. cikk (2) bekezdésével összhangban az összehangolt alulról felfelé történő számítási modell kialakításakor a bizottság törekszik olyan szabványosított módszerek használatára, amelyek a legkevesebb adminisztratív terhet és költséget jelentik, különösen a 2.1. és 2.2. pontjában említett mérési módszereket használva, és azon ágazatokra koncentrálna, amelyek esetében az összehangolt alulról felfelé történő számítási modell a leginkább költséghatékony módon alkalmazható.

Azon tagállamok, amelyek az összehangolt alulról felfelé történő számítási modellben előírt részen túl további alulról felfelé történő méréseket kívánnak alkalmazni, ezt megtehetik, miután a Bizottság – a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban – az érintett tagállam által benyújtott módszertani leírás alapján ehhez hozzájárult.

Amennyiben bizonyos ágazatokban nem állnak rendelkezésre alulról felfelé történő számítások, a Bizottságnak küldött jelentésben felülről lefelé irányuló mutatók vagy a felülről lefelé és az alulról felfelé történő számítások kombinációi is használhatók, a Bizottság jóváhagyásával, a 16. cikk (2) bekezdésében említett eljárással összhangban. Különösen a 14. cikk (2) bekezdésében leírt első EEAP-vel összefüggésben benyújtott ilyen irányú kérelmek értékelésekor a Bizottságnak megfelelő rugalmasságot kell mutatnia. Az 1995 után (és bizonyos esetekben legkorábban 1991 után) végrehajtott, még mindig hatással bíró intézkedések hatásának mérésére felülről lefelé irányuló számítások szükségesek.

1.2. Az energia-megtakarítás mérések normalizálásának módja

Az energia-megtakarításokat az intézkedés végrehajtása előtt és után mért és/vagy becsült fogyasztás alapján kell meghatározni, biztosítva az energiafelhasználást leggyakrabban befolyásoló külső körülményeknek megfelelő kiigazítást és normalizálást. Az energiafelhasználást leggyakrabban befolyásoló körülmények időszakosan is változhatnak. E körülményeket valószínűleg az alábbi lehetséges tényezők közül egynek vagy többnek a hatása eredményezi, pl.:

- a) időjárási körülmények, például a hófokhíd;
- b) kihasználtsági szintek;
- c) a nem lakáscélú épületek nyitvatartási ideje;
- d) az üzembe helyezett berendezések működési intenzitása (üzem-igénybevétel); termékösszetétel;
- e) üzem-igénybevétel, a termelés szintje, mennyisége vagy hozzáadott értéke, beleértve a GDP-szint változását;
- f) berendezések és járművek időbeosztásai;
- g) kapcsolat más egységekkel.

2. Alkalmazható adatok és módszerek (mérhetőség)

Az energia-megtakarítások méréséhez és/vagy megbecslésére szolgáló adatgyűjtésre számos módszer létezik. Az energetikai szolgáltatás vagy az energiahatékonyságot javító intézkedés értékelésekor nem mindig lehet kizárólag mérésekre hagyatkozni. Ezért különbséget kell tenni az energia-megtakarítások mérésére és az energia-megtakarítások megbecslésére szolgáló módszerek között, amennyiben az utóbbi az általánosabb gyakorlat.

2.1. Mérésen alapuló adatok és módszerek

Elosztó-vállalkozások vagy kiskereskedők által kibocsátott számlák

A mérés alapján kiállított energiaszámlák az energiahatékonyságot javító intézkedés bevezetését megelőző reprezentatív időtartamra vonatkozó mérés alapjául szolgálhatnak. Ezek később összehasonlíthatók a szintén reprezentatív időtartamra vonatkozó, az intézkedés bevezetése és alkalmazása utáni időszakban kiállított, mérésen alapuló számlákkal. Az eredményeket, amennyiben lehetséges, egy kontrollcsoporttal (nem résztvevő csoporttal) is össze kell vetni, vagy az e melléklet 1.2. pontjában leírt módon normalizálni kell.

Energiaértékesítési adatok

A különböző energiatípusok (például a villamos energia, a földgáz, a tüzelőolaj stb.) fogyasztása a kiskereskedőtől vagy az elosztótól az energiahatékonyságot javító intézkedések bevezetése előtt és után kért értékesítési adatok összevetésével mérhető. Kontrollcsoport használható vagy az adatok normalizálhatók.

Berendezések és készülékek értékesítési adatai

A berendezések és készülékek teljesítménye a közvetlenül a gyártótól beszerzett információk alapján számítható ki. A berendezések és készülékek értékesítési adatai általában a kiskereskedőtől szerezhetők be. Speciális felmérések és mérések is végezhetők. A megtakarítás mértéke az elérhető adatok és az értékesítési számadatok összevetésével állapítható meg. E módszer használata esetén, a berendezés vagy készülék használatában bekövetkezett változásoknak megfelelően kiigazításra van szükség.

A végfelhasználói terhelés adatai

Egy-egy épület vagy létesítmény energiafelhasználásának teljes mértékű nyomon követésével rögzíthető annak az energiahatékonyságot javító intézkedés bevezetése előtti és utáni energiaigénye. A fontos befolyásoló tényezők (például a termelési folyamat, a speciális berendezések, fűtőberendezések stb.) közelebbről is mérhetők.

2.2. Becslésen alapuló adatok és módszerek

Egyszerű műszaki becslésen alapuló adatok: helyszíni ellenőrzés nélkül

A helyszíni ellenőrzés nélküli, egyszerű műszaki becslésen alapuló adatok alapján végzett számítás a leggyakoribb adatgyűjtési módszer az energia-megtakarítások méréséhez. Az adatok helyszínen szerzett adatok nélkül, műszaki alapelvek alkalmazásával is megbecsülhetők, de ebben az esetben a becslést a berendezések műszaki adatain, teljesítményjellemzőin, a végrehajtott intézkedések működési profiljain és a statisztikán alapuló kikötések segítségével kell elvégezni.

Részletes műszaki becslésen alapuló adatok: helyszíni ellenőrzés

Az energiaadatok kiszámíthatók külső szakértő által egy vagy több célhelyszínen végzett ellenőrzés vagy más típusú látogatás során nyert információk alapján is. Ennek alapján a helyszínek (például épületek, létesítmények, járművek stb.) nagyobb csoportjára alkalmazható, összetettebb algoritmusokat vagy szimulációs modelleket lehet kifejleszteni. Ez a méréstípus gyakran használható az egyszerű műszaki becslésen alapuló adatok kiegészítésére és kalibrálására.

3. A bizonytalanság kezelése

A 2. pontban felsorolt valamennyi módszer tartalmazhat bizonyos fokú bizonytalanságot. A bizonytalanság az alábbiakból fakadhat ⁽¹⁾:

- berendezésekkel kapcsolatos hibák: ezek általában a termék gyártója által megadott műszaki adatokban található hibák miatt következnek be;

⁽¹⁾ Az e három hibán alapuló bizonytalanság mennyiségileg meghatározható szintjének megállapítására szolgáló modell megtalálható a Nemzetközi Teljesítménymérési és Hitelesítési Jegyzőkönyv (IPMVP) B függelékében.

- b) modellezési hibák: ezek jellemzően a gyűjtött adatok paramétereinek becslésére alkalmazott modellben található hibákra vonatkoznak;
- c) mintavételezési hiba: ezek a hibák jellemzően abból fakadnak, hogy a tanulmányozott összes egység helyett csak az egységek egy mintáját vizsgálják meg.

A bizonytalanság származhat tervezett és nem tervezett feltevésekből is; ezek leggyakrabban a becslésekhez, kikötésekhez és/vagy a műszaki adatok alkalmazásához kötődnek. A hibák előfordulása a 2.1. és 2.2. pontban körvonalazott, választott adatgyűjtési rendszerhez is kapcsolódik. A bizonytalanságot ajánlott részletesebben meghatározni.

Az ezen irányelvben meghatározott célértékekkel kapcsolatos jelentéstételkor a tagállamok a bizonytalanság mennyiségi meghatározására szolgáló módszert is választhatják. A mennyiségileg meghatározott bizonytalanságot ebben az esetben statisztikailag értelmezhető módon kell megadniuk, közölve az adatok pontosságának szintjét és konfidenciaszintjét egyaránt. Például: „a mennyiségileg kifejezhető hiba $\pm 20\%$, 90% -os konfidenciaszinttel”.

Ha a tagállamok a mennyiségileg kifejezett bizonytalanság módszerét alkalmazzák, azt is figyelembe veszik, hogy a megtakarítások kiszámításában a bizonytalanság elfogadható szintje a megtakarítások szintjének és a csökkenő bizonytalanság költséghatékonyságának függvénye.

4. Az energiahatékonyságot javító intézkedések összehangolt élettartamai az alulról felfelé történő számításban

Az energiahatékonyságot javító intézkedések némelyike több évtizedig is hatással bír, mások pedig csak egy rövid ideig. Az alábbi felsorolás példákkal szolgál az energiahatékonyságot javító intézkedések átlagos élettartamára vonatkozóan:

Lakóházak padlasterének szigetelése	30 év
Lakóházak falüregének szigetelése	40 év
E-C osztályú üvegezés (m ² -ben)	20 év
B-A osztályú kazánok	15 év
Fűtésszabályozás (korszerűsítés a kazán lecserélésével)	15 év
CFL (kompakt fénycsövek) – kiskereskedelem	16 év

Forrás: Energy Efficiency Commitment 2005–2008, Egyesült Királyság

Annak érdekében, hogy a hasonló intézkedések esetén valamennyi tagállam ugyanazt az időtartamot alkalmazza, ezeket az időtartamokat európai szinten össze kell hangolni. A Bizottság ezért – a 16. cikkben létrehozott bizottság segítségével – legkésőbb 2006. novemberéig 17. a fenti listát egy jóváhagyott előzetes listával váltja fel, amely tartalmazza a különböző energiahatékonyság-javító intézkedések átlagos élettartamát.

5. Az energia-megtakarítások multiplikáló hatásának kezelése és a kombinált felülről lefelé és alulról felfelé irányuló számítási módszerek esetén a többszöri elszámolás elkerülése

Egy energiahatékonyságot javító intézkedés – például egy épületben a melegvíz-tartály és -csövek leszigetelése – vagy azzal egyenértékű más intézkedés végrehajtása a jövőben a piacon multiplikáló hatást fejthet ki, vagyis a piac a jövőben a 4. cikk (4) bekezdésében említett energiahivatalok vagy ügynökségek, vagy a magántulajdonú energetikai szolgáltatók beavatkozása nélkül, automatikusan végre fogja hajtani az ilyen irányú intézkedéseket. A multiplikáló hatás lehetőségét magukban hordozó intézkedések a legtöbb esetben költséghatékonyabbak, mint azok az intézkedések, amelyeket rendszeresen meg kell ismételni. A tagállamok becslést készítenek az ilyen intézkedések energia-megtakarítási potenciáljáról, beleértve azok multiplikáló hatását is, és egy utólagos értékelésben – adott esetben mutatókat használva – ellenőrzik azok teljes hatását.

A horizontális intézkedések értékelése tekintetében az energiahatékonysági mutatók használhatók, feltéve, hogy megállapítható, hogyan alakultak volna a horizontális intézkedések nélkül. A célzott energiahatékonysági programokon, energiaszolgáltatásokon és más politikai eszközökön keresztül elért megtakarítások többszöri

beszámításának azonban a lehető legteljesebb mértékig kizárhatónak kell lennie. Ez az energia- vagy CO₂-adókra és a tájékoztató kampányokra különösen érvényes.

Az energia-megtakarítások többszöri elszámolását korrigálni kell. Támogatandó az intézkedések hatásának összegzését lehetővé tevő mátrixok használata.

A célzott időszakot követő potenciális energia-megtakarításokat a tagállamok 4. cikkben meghatározott általános célértékekről való jelentéstétel során nem vehetik figyelembe. A hosszú távú piaci hatásokat ösztönző intézkedéseket minden esetben ösztönözni kell, és az energia-megtakarítások terén már multiplikáló hatást kifejtett intézkedéseket a 4. cikkben meghatározott célértékekről való jelentéstétel során figyelembe kell venni, amennyiben az e mellékletben nyújtott iránymutatások alkalmazásával mérhetők és hitelesíthetők.

6. Az energia-megtakarítások ellenőrzése

Az egyes energetikai szolgáltatásokon vagy egyéb energiahatékonyságot javító intézkedéseken keresztül elért energia-megtakarításokat – amennyiben ez költséghatékony és szükséges – harmadik félnek kell ellenőriznie. Ezt független tanácsadók, energetikai szolgáltató vállalatok vagy más piaci szereplők végezhetik. Ezzel a kérdéssel kapcsolatban a 4. cikk (4) bekezdésében említett, megfelelő tagállami hatóságok vagy hivatalok nyújthatnak további útmutatást.

Források: A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes; IEA, INDEEP adatbázis; IPMVP, 1. kötet (2002. márciusi verzió).

V. MELLÉKLET

Azon energiaátalakítási piacok és részpiacok indikatív jegyzéke, amelyekre vonatkozóan referenciaértékeket lehet kidolgozni:

1. Háztartási gépek/információs technológia és világítás piaca:

- 1.1. Konyhai készülékek (fehéráru);
- 1.2. Szórakoztató/információs technológia;
- 1.3. Világítás.

2. A háztartási fűtéstechika piaca:

- 2.1. Fűtés;
- 2.2. Melegvízellátás;
- 2.3. Léghkondicionálás;
- 2.4. Szellőztetés;
- 2.5. Hőszigetelés;
- 2.6. Ablakok.

3. Az ipari kemencék piaca.

4. A gépi meghajtású ipari berendezések piaca.

5. A közintézmények piaca:

- 5.1. Iskolák/közigazgatás;
- 5.2. Kórházak;
- 5.3. Uszodák;
- 5.4. Közvilágítás.

6. A közlekedési szolgáltatások piaca.

VI. MELLÉKLET

A támogatásra jogosult energiahatékony közbeszerzési intézkedések jegyzéke

A nemzeti és közösségi közbeszerzési jogszabályok sérelme nélkül, a tagállamok biztosítják, hogy a közszektor az alábbi jegyzékben felsorolt követelményekből legalább kettőt alkalmaz a közszektor 5. cikkben említett példamutató szerepével összefüggésben:

- a) az energia-megtakarítást szolgáló pénzügyi eszközök alkalmazására – beleértve a mérhető és előre meghatározott energia-megtakarítások teljesítését kikötő, energiateljesítményre vonatkozó szerződést (ideértve annak eseteit is, amikor a közigazgatási szervek egyes feladatokat kiszerveznek) – vonatkozó követelmények;
 - b) olyan berendezések és járművek beszerzését előíró követelmények, amelyek a 4. cikk (4) bekezdésében említett hatóságok vagy hivatalok által készített, a berendezések különböző kategóriáiban energiahatékonysági termékleírásokat tartalmazó listákon alapulnak, ahol lehetséges, minimalizált életciklus-költségelemzést vagy hasonló módszereket alkalmazva a költséghatékonyság biztosítására;
 - c) a minden üzemmódban – beleértve a készenléti üzemmódot is – hatékony energiafogyasztású berendezések vásárlását előíró követelmények, ahol lehetséges, minimalizált életciklus-költségelemzést vagy hasonló módszereket alkalmazva a költséghatékonyság biztosítására;
 - d) a meglevő berendezéseknek a b) és c) pontban felsorolt berendezésekkel való helyettesítését vagy azok utólagos beszerelését előíró követelmények;
 - e) energiaauditok alkalmazását és az ezekből adódó költséghatékonysági ajánlások végrehajtását előíró követelmények;
 - f) energiahatékony épületek vagy épületrészek vásárlását, bérletét, illetve a megvásárolt vagy bérelt épületek vagy épületrészek azok energiahatékonyságának növelése érdekében történő cseréjét vagy felújítását előíró követelmények.
-